

EKODAN NA OŠ DUŠANA BORDONA

V petek, 15. 12. 2017, smo imeli učenci 8. razreda OŠ Dušana Bordona Ekodan na temo Ravnanje z odpadki. Na njem smo govorili o ločevanju odpadkov in onesnaževanju okolja ter rešitvah teh vedno bolj perečih težav.

Obiskal nas je gospod Rotar iz Komunalnega podjetja Marjetica Koper. Predavanje je začel s preprostim vprašanjem, ali doma ločujemo odpadke. Velika večina učencev je odgovorila pritrdilno, nekateri pa so odgovorili, da mečejo vse odpadke v isti koš. Gospod nam je povedal, da se napačno odlaganje odpadkov lahko kaznuje, vendar pa običajno kazni ne izdajo takoj, saj skušajo vsem ljudem najprej pojasniti, kako in zakaj se reciklira, z namenom, da do napačnega odlaganja odpadkov sploh ne bi prišlo.

Nato nam je predstavil Abecednik odpadkov, ki ga je nekaj časa Marjetica Koper izdajala v obliki knjižice, zdaj pa ga lahko najdemo na spletu. V njem se lahko uporabniki poučijo, kam se posamezni odpadki odvrže. Lahko te (v primeru, da ustrezno odlagališče iščeš po na telefonu z vklopljenim gsp-jem) celo popelje do najbližjega ekootoka (zabojnikov za smeti, v katerih je možno ločevati odpadke).

Povedal nam je, da je onesnaževanje v tem trenutku globalni problem. Onesnaževanje je na določenih območjih na svetu že pogubno za ljudi in živali. Do tega pa prihaja zaradi slabe ozaveščenosti o okolju in neurejenih zakonodajah določenih držav. Povedal nam je, da smo Slovenci kar dobro ozaveščeni o skrbi za okolje. Slovenija namreč spada med 5 odstotkov držav z najbolj urejenim okoljem.

Pogovarjali smo se tudi o tem, kako se izogniti nepotrebni embalaži. Izvedeli smo, da imamo v Kopru že dve trgovini, v katerih lahko nakupujemo s svojo embalažo. S tem seveda zmanjšujemo škodljiv vpliv odpadkov na okolje. Ogljedali smo si tudi več različnih spletnih strani, na katerih lahko izvemo več o odlaganju odpadkov.

Govorili smo tudi o plastiki, in sicer o plastiki v vrečkah v trgovinah, v embalaži izdelkov v trgovinah ter o tem, kako ta onesnažuje okolje. Ugotovili smo, da so tudi v tržaškem zalivu prisotni delci plastike, kar pomeni, da je grožnja nevarnejša, kot smo mislili.

Zaradi tako škodljivih vplivov plastike bodo v trgovinah do leta 2019 prepovedane vse plastične vrečke, nadomeščene pa bodo z biorazgradljivimi vrečkami. Kaj pa plastika v embalaži izdelkov? Ta bo žal ostala.

Pogovarjali smo se tudi o t. i. »praktičnem« recikliranju, tj. recikliranju oblek. Rabljena oblačila večinoma nesemo v ustanove, kot sta Rdeči križ ali Karitas, kjer pa običajno dobijo toliko oblek, da jih ne potrebujejo več in jih ne morejo oddati. Zato npr. Rdeči križ razpiše nekaj mesecev vnaprej, kakšne obleke hoče in ko ima dovolj oblek, akcijo prekliče.

Lahko pa oblačila »recikliramo« še drugače. Imaš torbico, ki ti ni všeč? Zamenjaj jo s prijateljico. Imaš majico s sliko serije, ki je ti ne gledaš, je pa tvoj prijatelj njen velik oboževalec? Zamenjaj jo z njim za drugo majico. Takšna »blagovna menjava« nam pokaže, da lahko z menjavo oblačil tudi sami nekaj pridobimo.

Ob tem smo skupaj z učiteljico razmišljali o tem, da bi na šoli lahko organizirali poseben dan, ko bi učenec prinesel obleke, ki jih noče več nositi (seveda v spodobnem stanju). Toliko oblek, kot bi prinesel, toliko »kuponov« bi dobil, vsakega bi pa lahko zamenjal za drugo poljubno oblačilo. To se nam je vsem zdela zelo dobra ideja.

V nadaljevanju ekodneva smo izvajali fizikalne eksperimente. Eksperimentalno smo določali gostoto različnih snovi: stekla, lesa, plastike, stiropora, železa, svinca ipd. Računali smo velikost prostora, ki ga določena masa teh odpadkov zavzame na odlagališču. Vsak učenec je na svojo mizo dobil enega izmed merilnih pripomočkov in material, ki mu je moral določiti gostoto ali težo. Poleg tega je vsak dobil delovni list, ki ga je moral do konca ure izpolniti. Naprej si moral s tehtanjem oziroma kakšnim drugim postopkom, ugotoviti določene podatke o materialu. Nato pa si moral s temi ugotovitvami rešiti besedilne naloge na listu. Večini je šlo eksperimentiranje dobro od rok.

Tretjo in četrto uro smo izdelovali plakate o recikliranju odpadkov.

Najprej smo si pogledali nekaj videov na temo Nepravilno odlaganje smeti, ki zelo škodujejo okolju. Videli smo dih jemajoče prizore iz nekaterih delov sveta, kjer živali umirajo, ker naše smeti zamenjajo za hrano. Občasno se tudi zagozdijo ob plastične vrečke in podobne odpadke.

Prvi videoposnetek se je začel s srečnimi ptiči, ki skrbijo za svoje mladiče. Videli smo male ptiče, ki se učijo leteti, dva srečna bodoča starša ptiča ob jajcu, ptiče, ki se igrajo in nasploh se je vsak ob teh posnetkih raznežil. Nenadoma pa je srečna glasba prenehala in pokazalo je truplo ptiča, v katerem želodcu so bili pokrovčki, vžigalniki in podobne smeti. Naslednji prizor je vseboval ptiča, ki se na tleh trese in trese, dokler se ne ustavi in izdihne. Nekaj plastike polnih trupel potem smo lahko videli ptiča, ujetega v mreži, ki se skuša iz nje zaman iztrgati. Potem ptiče, ki tečejo. Vsi vzletijo razen enega, ki se zgrudi na tla in tam obleži. Nato ptiča, ki ima čez kljun nataknjeno plastično vrečko. Še nekaj trupel. Iskreno povedano je bil ta posnetek naravnost srce parajoč, in če nisi ob njem nič začutil, se nimaš pravice klicati človek.

Naslednji video, znatno manj šokanten, je vseboval slike otokov iz plastike in »rešiteljev sveta«, kot so se sami sebe oklicali ljudje, ki po smetiščih pobirajo odpadke, jih nesejo v predelavo in se tako preživljajo.

Učiteljica nam je pripravila še nekaj zanimivih podatkov o odpadkih. Na primer dejstvo, da vsak posameznik na leto pridela približno 300 kg odpadkov. Predstavila nam je tudi, kam moramo določene odpadke odlagati. Po koncu predstavitve nam je svetovala, kako naj oblikujemo plakate. Dobili smo vse potrebno gradivo, vključno z abecednikom odpadkov, ki nam je pomagal, ko smo bili v dilemi, kam odvržemo katere odpadke. Veliko smo se naučili o tem, v kateri zabojnik spadajo kateri odpadki. Domisliti smo si morali primeren naslov, na plakat narisati 7 zabojnikov in vanje pravilno razporediti sličice raznih odpadkov, s katerimi se srečujemo vsak dan. Nato smo začeli delati plakate. Večina učencev se je zelo trudila, da bi bili plakati čim boljši. Proti koncu ure si že lahko vedel odlične plakate.

Na začetku pete ure smo naredili anketo med sošolci na temo varovanje okolja, v njej so bila vprašanja o recikliranju, varovanju okolja in podobno. Pri marsikaterem vprašanju pa si moral napisati svoje mnenje o tej temi. Rezultate te ankete so predstavili z diagramom. Tako se je končal naš ekodan.

Izvedeli smo veliko novih stvari npr. da bodo plastične vrečke do leta 2019 prepovedane. Najbolj smo bili pretreseni, ko smo opazovali, kako zaradi naših odpadkov trpijo živali po svetu.

Dan je bil zelo poučen, saj smo izvedeli veliko novega glede ločevanja odpadkov in skrbi za okolje. Izvedeli smo tudi, da smo v Sloveniji v letu 2017 porabili vse naravne vire že avgusta in da človek letno odvrže 500 kg odpadkov. Predavanje se je vsem učencem zdelo zelo zanimivo.

Poročilo so pripravili učenci 8. razreda
Filip Čok Umek, Vid Sila, Aneja Skok in Ana Matošević
z mentoricama Vlasto Zrnec in Natalijo Fabec.